

Kind en Jeugd

Koemelkallergie

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2401 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

In deze folder leest u:

- over de verschillende vormen van koemelkallergie
- hoe de behandeling is
- wat de vooruitzichten zijn

Verschillende vormen

Er zijn 2 verschillende vormen van koemelkallergie:

- Koemelkallergie met antistoffen. Hierbij kan uw kind meteen heftige en gevaarlijke reacties krijgen.
- Koemelkallergie zonder antistoffen. Uw kind kan vervelende, maar niet gevaarlijke reacties krijgen. De meeste kinderen hebben last van hun darmen.

Soms is het moeilijk te zeggen of uw kind een koemelkallergie heeft. Veel gezonde baby's kunnen klachten hebben die lijken op een koemelkallergie.

Koemelkallergie met antistoffen

Bij deze vorm heeft het lichaam antistoffen gemaakt tegen koemelk. Dit betekent dat het lichaam meteen heftig reageert op het moment dat er koemelk wordt gegeten of gedronken.

Klachten

Na het eten of drinken van een product met koemelk komen de klachten meteen. Het is bijna altijd binnen 1 uur. Elke keer als uw kind koemelk eet of drinkt komen de klachten. De klachten kunnen hierbij heel verschillend zijn.

- Vaak is er huiduitslag met roodheid en galbulten.
- De lippen, ogen of oren kunnen opzwellen.
- Soms moet uw kind moeten spugen of kan hij/zij diarree krijgen.
- Heel soms kan uw kind last krijgen van benauwdheidsklachten.

Deze vorm kan gevaarlijk zijn. Hoe gevaarlijk het is ligt aan de hoeveelheid koemelk die uw kind heeft gegeten of gedronken. Het kan ook zijn dat uw kind geen heftige klachten heeft. De eerste klachten krijgt uw kind al als hij/zij een baby is. Meestal is dit de eerste of tweede keer dat uw kind koemelk eet of drinkt.

Let op: een rode huid, last van eczeem of alleen last van de darmen na voeding zijn geen klachten die passen bij deze vorm van allergie.

Hoe weet ik of mijn kind deze vorm heeft?

Via het bloed of een huidtest kunnen wij zien of uw kind deze vorm heeft. De allergische antistoffen kunnen wij meten. Soms is het nodig om een provocatietest te doen bij uw kind. Dan moet uw kind naar het ziekenhuis komen en krijgt uw kind in een aantal stappen koemelk te drinken. Wij kunnen dan zien wat de reactie is.

Behandeling

Heeft uw kind deze vorm? Dan is het belangrijk dat uw kind geen koemelk meer krijgt. U kunt uw kind een koemelkvervanger geven. Dan krijgt uw kind wel de belangrijke stoffen zoals eiwitten, mineralen en vitamines binnen. In meer dan 90% van de gevallen is een zogenaamd 'intensief hydrolysaat voeding' voldoende als melkvervanger. Bij een intensief hydrolysaat zijn de allergene eiwitten in koemelk zodanig in 'stukjes' geknipt dat het lichaam er niet meer op kan reageren. In zeldzame gevallen is een intensief hydrolysaat voeding niet voldoende en moet gekozen worden voor volledig 'verknipte' eiwitten; voeding op basis van aminozuren. Voor beide voedingen is een recept nodig van de arts.

- Geeft u borstvoeding? U kunt zelf nog gewoon koemelk blijven drinken. Er komt bijna niks van de koemelk terecht in uw borstvoeding.
- Als uw kind 12 maanden is kunt u de koemelk vervangen door sojadrink of haverdrink.
- Melk van andere zoogdieren (zoals geitenmelk of schapenmelk) is geen goede vervanger van koemelk. De eiwitten in deze melk lijken erg op die van koemelk. Daar kunnen ook allergische reacties van komen.

Koemelk komt in veel producten voor. Het is moeilijk om te zorgen dat uw kind helemaal geen koemelk binnen krijgt. Lees altijd op een etiket van een product of er koemelk in zit. De fabrikant is verplicht om dit op het etiket te zetten. Heeft u hulp nodig bij het lezen van de etiketten? Dan kunnen wij u doorverwijzen naar een diëtist.

Wat moet u doen als uw kind toch koemelk heeft binnen gekregen?

Heeft uw kind toch per ongeluk koemelk binnen gekregen? En krijgt uw kind een allergische reactie? Dan kunt u die zelf behandelen.

- Bij milde reacties, en/of 1 keer spugen: behandel met een anti-allergiedrankje (antihistaminicum)
- Bij heftige reacties moet u soms ook adrenaline geven middels een adrenaline autoinjector (epipen of jext)

Uw arts vertelt u hoe u de reacties kan herkennen. En welke medicatie en behandeling u moet gebruiken bij uw kind.

Toekomst

De meeste kinderen met deze vorm van koemelkallergie groeien over hun allergie heen voor ze 4 jaar zijn. Het is dus belangrijk dat uw kind op controles komt bij ons op de polikliniek. Wij doen testen en soms een provocatietest om te kijken of de allergie over is. Gebruik nooit koemelk in het eten van uw kind om zelf te kijken of de allergie al over is. Dit gaat altijd in overleg met de arts.

Het kan zijn dat uw kind wel tegen koemelk kan als het heel erg verhit is. Dit noemen wij hoogverhitte melk. De melk moet dan minimaal 15 minuten lang op 160 graden verhit zijn. Doordat de eiwitten door de hitte kapot gaan, kan er minder snel een allergische reactie komen.

Uw kind heeft veel meer mogelijkheden in wat er wel of niet gegeten kan worden. Dit kunt u bespreken met de diëtiste en uw arts. Probeer dit niet zonder overleg thuis. Bespreek dit eerst met de diëtist en uw arts.

Het is **niet** zo dat klachten bij elke reactie heftiger worden. Als uw kind na 4 jaar de allergie nog steeds heeft, kan het zo zijn dat de klachten wel veranderen.

Koemelkallergie zonder antistoffen

Van deze laatste vorm bestaan 3 zeldzame, duidelijk omschreven vormen met hevige klachten als stoppen met groeien, bloederige ontlasting of hevig braken met flauwvallen. Op deze 3 zeldzame vormen gaat deze folder niet verder in. Uw arts bespreekt met u om te zien of u bij deze 3 groepen hoort of niet.

Klachten

De klachten bij deze vorm van koemelkallergie komen vaak al in de eerste 2 maanden van de baby. Het begint meestal binnen 1 week nadat de baby kunstvoeding heeft gekregen. De klachten kunnen zijn:

- Maag-darmklachten (bijvoorbeeld spugen of diarree)
- Eczeem
- Baby zit niet lekker in zijn vel

Hoe krijgt de baby de diagnose koemelkallergie zonder antistoffen?

Bij deze vorm doen we lichamelijk onderzoek bij de baby en luisteren we goed naar het verhaal van de ouders. Bij deze vorm is het niet mogelijk om een bloedonderzoek te doen, en een allergietest helpt ook niet. Met die test meten we namelijk de antistoffen, maar die zijn afwezig bij deze vorm.

Twijfelt de arts? Dan kan de arts extra onderzoek doen naar andere oorzaken van de klachten.

Behandeling

Doordat de klachten niet meteen opkomen, is het moeilijk om te bepalen of het door de koemelk komt. Er zijn andere maatregelen die waarschijnlijk meer helpen dan koemelkvrije voeding. Dit kunt u bespreken met de arts. Denkt de arts aan koemelkallergie? Dan moet u geen koemelk meer geven aan de baby, dan gaan de klachten weg.

Kreeg uw baby klachten toen deze alleen kunstvoeding kreeg? Dan krijgt u andere voeding als melkvervanger. Verandert er niks door deze voeding? Dan heeft de baby waarschijnlijk geen allergie. Het kan dan wel zijn dat uw kind een intolerantie heeft. Verder in de folder leest u daar meer over.

Toekomst

Bij een groot deel van de kinderen is deze vorm van allergie weg als het kind tussen de 6 en 12 maanden oud is. Bijna alle kinderen zijn van hun allergie af als ze 2 jaar oud zijn.

Bespreek met uw arts wanneer u weer kan starten met koemelkproducten. Meestal beginnen we met een 'melkladder'. Dan krijgt uw kind langzaam weer koemelk binnen. Soms doet de arts vooraf een bloed- of huidtest om de antistoffen te meten. Dit doet de arts, omdat het kan zijn dat uw kind een allergie met antistoffen heeft ontwikkeld. Die allergie is dan gekomen doordat uw kind lang geen koemelk heeft gekregen. Dit risico is er vooral bij kinderen met eczeem (dat niet goed behandeld is). We willen het risico op de gevaarlijke vorm zo klein mogelijk houden en zullen samen met u kijken hoe snel uw kind terug kan naar voeding met koemelk.

Intolerantie voor koemelk

Alle baby's huilen. Een deel van de baby's huilt meer dan gemiddeld en bij 95% van deze baby's is er geen medische oorzaak. Sommige van deze baby's lijken ook last te hebben van darmkrampen, geven voeding terug en hebben eczeem. Met deze klachten wordt vaak gedacht aan een koemelkallergie. Heeft je baby wel deze klachten, maar groeit het wel goed, drinkt het goed en heeft het geen bloederige poep? Dan heeft je baby waarschijnlijk geen koemelkallergie. Wel zijn ze wat gevoeliger voor prikkels dan andere baby's. De darmen van een jonge baby zijn de hele dag bezig met het verwerken van de voeding. De darmen geven de hele dag prikkels door aan de hersenen van het kind. Baby's die prikkelgevoelig zijn kunnen hier makkelijker op reageren.

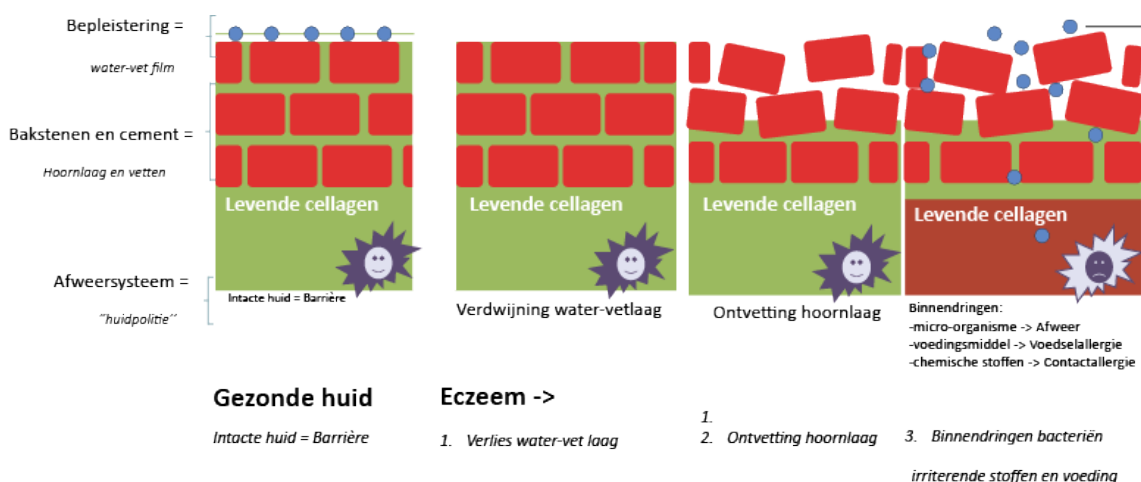
Ook reflux (overgeven) is heel normaal. Baby's krijgen alleen vloeibaar eten, ze liggen veel en de maag sluit nog niet goed af, dat zorgt ervoor dat voeding makkelijk omhoog kan komen. Zolang baby's goed drinken en goed groeien is dit normaal. Als uw baby onrustig is, kan voeding nog makkelijker omhoogkomen. Zorg dan dat uw baby meer rust krijgt. U kunt hiervoor ook hulp vragen bij het consultatiebureau.

Ook als uw kind geen koemelkallergie heeft, kan het soms wel helpen om voeding zonder koemelk te geven. Voeding zonder koemelk is makkelijker verteerbaar. Let er wel op dat u dat niet te lang doet. Dat kan juist voor een allergie met antistoffen zorgen. Bespreek met uw arts of andere voeding voor uw baby verstandig is.

Als u begint met het geven van koemelkvrije voeding, is het belangrijk dat op de polikliek wordt gecontroleerd. Meestal verdwijnt de intolerantie binnen een paar maanden. Vaak kunt u vanaf 6 maanden beginnen met het geven van koemelk. Ook dit gaat via de 'melkladder'.

Eczeem

Eczeem komt vaak samen voor met een koemelkallergie. Maar het wordt niet veroorzaakt door een koemelkallergie. Eczeem is een ontstekingsreactie van de huid die ontstaat door een kapotte huidbarrière en een gevoelig afweersysteem.



De oorzaak voor de verstoorde huidbarrière is erfelijk. Er zijn vele oorzaken voor vererping van

eczeem: de belangrijkste op jonge leeftijd zijn virusinfecties, stress en koortsperiodes. Juist bij kinderen met eczeem levert het te lang geven van koemelkvrije voeding een hoger risico op de gevaarlijke vorm van allergie op. Goede behandeling van het eczeem is daarom heel belangrijk. Voor meer informatie lees de folder: *Wat is eczeem en hoe ontstaat een voedselallergie?*

Heeft u vragen?

Als u nog vragen heeft dan kunt u contact opnemen met de polikliniek Kind en Jeugd (071) 582 8052 of polikinder@alrijne.nl